

ע"פ 6559/23 - מדינת ישראל נ' פלוני

בבית המשפט העליון
ע"פ 6559/23

לפני:

כבוד השופט י' עמיהת
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט א' שטיין

המערערת:
מדינת ישראל
נ ג ד

המשיבים:
1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני

ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי
חיפה (השופט ד' פיש) שנייתן ביום 4.7.2024
בת"פ 24526-03-22

תאריך הישיבה:
י"ב בא'יר התשפ"ד (20.5.2024)
שם המערערת:
עו"ד באסל פלאח; עו"דعادל דבאת
שם המשיבים:

פסק דין
השופט א' שטיין

הערעור

1. המדינה מעוררת לפניינו על קולות העונשים שהושתו על שלושת המשיבים בפסק דין של בית המשפט המחוזי חיפה (השופט ד' פיש), אשר ניתן ביום 4.7.2023 בגדרי ת"פ 24526-03-22, בעקבות הרשעתם בהחזקה, בנשיה ובהובללה של נשק בצוותא חד א - עבירה לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפא, 144(ב) רישא וסיפא ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); בקשרו של ביצוע פשע - עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; בקבלת רכב גנוב בצוותא חד א - עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק.

עמוד 1

סעיפים 341ג ו-29 לחוק; בשימוש ברכב ללא רשות בצוותא חדא - עבירה לפי סעיפים 341ג ו-29 לחוק; וכן בשימוש מהלכי משפט בצוותא חדא - עבירה לפי סעיפים 244 ו-29 לחוק. בגין ביצוע העבירות כאמור, השית בית המשפט המחויז על המשיבים עונשים כדלקמן:

- המשיבים 1-2 (להלן, בהתאם: חסארמה ו-תיתוי) נדונו ל-36 חודשי מאסר לריצוי בפועל בגין ימי מעצרם, לצד עונשים נלוויים אשר כוללים מאסר על-תנאי וקנס;
- המשיב 3 (להלן: בדראן) נדון ל-40 חודשי מאסר לריצוי בפועל בגין ימי מעצרו, לצד עונשים נלוויים אשר כוללים מאסר על-תנאי וקנס.

פסק הדין קמא

2. בית המשפט המחויז הרשע את המשיבים בעבירות מושא דיןנו על יסוד הודהתם בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון. כתב אישום זה מספר כי המשיבים, יחד עם אחיו של תיתוי - שאינו צד להליר דכאן - קשו קשור לבצע פשע חמור באמצעות נשק חם. כתב האישום אינו מפרט את מהותו של הקשר. ברם, למורת שהנפטר עולה על הגלי, אותו "פשע חמור באמצעות נשק חם" - שתכננו המשיבים לבצע, על-פי הודהתם - בלי ספק כלל ירי בבני אדם. זאת, לאחר שהמשיבים, על-פי הודהתם, הצדידו, שלא כדין, ברובה סער קלאנצ'ניקוב, באקדח חצי-אוטומטי, במחסניות ובתחמושת לרובה ולאקדח, בכפפות, במסכות סקי, בכובע גרב, בכובע קסקט, במשקפות, בברקボק בנזין, בשני פלאפונים מבצעיים וכן ברכב גנוב עליו הותקנו מבעוד מועד לוחיות זיהוי שנגנבו מרכב אחר. ביום 19.2.2022, הנשק, התחמושת ושאר הציוד, בהם הצדידו המשיבים, הועברו על ידיהם לרכב הגנוב, בו נהג חסארמה כאשר הוא עוטה כפפות על ידי. הרכב הגנוב נع לideo בכביש 805, לכיוון היישוב עצמון וכביש 85, בסמוך לרכבו של חסארמה, בו נהג אחיו של תיתוי, כשברשותו פלאפון מבצעי, מסכת סקי ומשקפות. בשלב מאוחר יותר, אחיו של תיתוי, שאמר היה לסייע למשיבים במשימותם, נסע לכיוון מג'ד אל כרום, ואילו המשיבים המשיכו במסלול נסיעתם ברכב הגנוב. המשיבים ואחיו של תיתוי עמדו בקשר רציף באמצעות מכשירי הפלאפון שהיו בידיהם. במהלך הנסעה, אחיו של תיתוי ערך את המשיבים כי אין נוכחות משטרת בעקבותיו. נסעת שני הרכבים החלה בסביבות השעה 14:00. בסביבות השעה 15:20, באזור צוריית/גילון בכביש 85 ביצעה המשטרת חסימה של הרכב הגנוב במתירה לעזר את נוסעים. המשיבים הבחינו בכך, חסארמה הסיט את הרכב הגנוב אל שול הדרה, ובתווך כר תיתוי או בדראן השליך את האקדח לצד הדרך מבعد לחלוון הרכב. המשיבים נעקרו על ידי המשטרת אשר תפסה את כלי הנשק והתחמושת, לרבות האקדח. בשלב מאוחר יותר, עכראה המשטרת את אחיו של תיתוי בצד הדרך בכביש 854.

3. בית המשפט המחויז גזר את עונשם של המשיבים בהתייחסו אל עבירות הנשק ועל מדיניות הענישה ביחס אליהן - כל זה לאור מטרותיהם של האיסורים הפליליים שענינים החזקה, נשאה והובלה בלתי מורשית של נשק חם, ועל רקע היערכות המשיבים לביצוע פשע חמור. בתוך כר, קבע בית

המשפט עבר המשיבים מתחם עונשה שנע בין 36 ל-48 חודשים מאסר לריצוי בפועל. אחרי התחשבות במכלול הנסיבות, גזר בית המשפט על המשיבים, בתוך המתחם האמור, את העונשים שפורטו לעיל. אחיו של תיתי, שכאמור היה בגדר מסיע ואין צד לערעור דין, נדון ל-18 חודשים מאסר בכלא.

טענות הצדדים לערעור

4. המדינה סבורה כי עונשי המאסר שבית המשפט המחויז השית על המשיבים חריגים במידה קיצונית לפחות מהעונשים שרואו להטיל על נאים כדוגמתם.

5. מנגד, המשיבים סומכים את ידיהם על גזר הדין קמא ועל נימוקיו. המשיבים מבקשים מأتנו לא להתערב בגזר דין זה, בשים לב לגילם הצעיר (חסארמה קרוב לגיל 24; תיתי בן 25.5; ובדראן קרוב לגיל 22 - נכון להיום, למעלה משנתיהם ממועד ביצוע העבירות מושא דיננו), להודאותם במידות להם, אשר חסכה זמן שיפוטי יקר וכן להיעדר עבר פלילי אצל חסארמה ותיתי.

6. שירות המבחן הגיע תסקירות רק בעניינו של בדראן, שכן חסארמה ותיתי לא שיתפו עמו פעולה. התסקיר שהוגש בעניינו של בדראן לא היה חיובי ולא כלל המלצות שיקומיות.

דין והכרעה

7. לאחר עיון בהודעתה הערעור ושמיעת טענותיהם של בעלי הדין, הגעתו למסקנה ברורה שדין הערעור להתקבל.

8. כפי שנטען על ידי המדינה, גזר הדין קמא סוטה לפחות במידה ניכרת, עד-כדי-קיצונית, מדיניות העונשה הנוקטה בידיינו. אמנם, עונשי המאסר לריצוי בפועל, שבית המשפט המחויז השית על המשיבים, תואמים את מדיניות העונשה ביחס להחזקה, נשיאה והובללה של נשך. כפי שקבענו בע"פ מדינת ישראל נ' פלוני 5602/22 (14.9.2022):

"כעולה מפסקתו של בית משפט זה, מתחם העונשה הרגיל שרואו לקבוע לנאים בגין בגין נשיאה בלתי חוקית של נשך חמ במרחב הציבורי נع בין 30 ל-42 חודשים מאסר בין סורג ובריח (לצד עונשים נלוונים בדמותם של מאסר-על-תנאי וקנס) [...] הווה אומר: באין נסיבות מיוחדות לחומרא או לפחות, יהא זה בהחלט סביר אם בית משפט יטיל על נאים כאמור עונש של 36 חודשים מאסר לריצוי בפועל" (ראו שם, בפסקה 16 לפסק דין; אסמכתאות שצוטטו הוסרו - א.ש.).

9. אולם, במקורה דין, כפי שעולה מעובדות כתוב האישום בהן המשיבים הודיעו, אין מדובר בנשיאה והובללה של נשך חמ במרחב הציבורי, ותו לא. עסקינן בהחזקה, בהובללה ובנשיאה של נשך חמ וצדוק

נלווה במרחב הציבורי כחלק מיציאת המש��בים לקרב, כאשר כל אחד מהם מוקן ומצוון לפתח באש חיה לכיוון האויב הלא מזוהה. מסיבה זו, המש��בים הורשו, לצד עבירות הנשק החמורות שביצעו, בקשרת קשר לביצוע פשע חמור - כאשר הם מודים כי הפשע החמור שתוכנן על ידם אמרור היה להתבצע באמצעות נשק חם.

10. הרצינול העוני שיועמד מאחריו האיסורים הפליליים החלים על נשייה והובלה של נשק חם הוסבר על ידי, בהסכמה חברותית להרכבת, הנשייה א' חיות והשופטה י' וילנר, כדלקמן:

"UBEIROT NASHK L'SOGIHON HYO ZA HEM MCBER L'MCET M'DINA. HAISORIM U'L'UBEIROT CAMOR BAIM LEGAN U'L'URKIM CHBERTIM SHCOLLIM SHMIRAH UL CHI ADAM U'L'SLMOT GOFU, VKN SHMIRAH UL SDARI CHIMIM TKINIM V'SHLLOIM SHA'INIM MOPRUIIM UL YDI AISH HAOCZH BAKDACH, BRABA, AO BATTA-MKLALU. YTIRAH MKR: USKININ BAISORIM UL MEUSHI HCKNA L'KRAAT BIZ'UIM SHL MEUSHIM PLILIM CHMORIM V'MSOKNIM UD-MAD, ASHER NEASHIM BAAMZUOT CILI YRISHA V'ASHER KOLLIM AIOMIM, TAKIFAH, YRI B'MAKOM MAGORIM, GRIMAT CHBELA V'HMTA. BD'RUK CILL, MEUSHI HCKNA SHA'INIM MGIVIM CDI NISYON L'UBOR UBEIRA PLILIT AIMIM BNI UNONI; V'OLIM, LA'CR HOA ASHER MDIBER B'MEUSHI HCKNA SHCHOMRATHM MGIVAH CDI SIKUN MMASHI V'CHMOR L'FRET V'LCHBRA CA'AD [...] (RAO: U'P 147/21 MEDINET ISRAEL N' BI'TUN, B'PESKA 7 L'PESK DINI (14.2.2021)).

11. רצינול זה מדגיש את קיומו של סיכון כלל, לשימוש פוגעני, עד-כדי-קטלני, בנשק חם, אשר נשקי הציבור בלתי מסויים. במקרה דנן, אין מדובר בסיכון כלל אלא בתכנית קונקרטית של ביצוע ירי לכיוונו של אויב שהזווית אינה ידועה למدينة, אך הייתה ידועה היטב לכל אחד מהמש��בים בצדיהם לקרב, אף לפני כן. מכאן הרשות המש��בים בקשרת קשר לביצוע פשע - עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין שעונשה, במקרים כגון זה שלפנינו, הוא אסור למשך שבע שנים. הלכה היא עמנוא כ"ככל, מקום שבו הנאשם הורשע ונענש בגין ביצוע עבירה כלשהי, אין להשית עליו עונש מצטבר נוסף בגין עבירה של קשורת קשר לביצועה של אותה עבירה" (ראו: U'P 13/13661 אבו-נאסר נ' מדינת ישראל, בפסקה 28 לפסק דין של השופט ברק-ארז והאסמכתאות שם (21.8.2014)), אולם כאן המעשה העברייני מושא הקשר - שפרטיו אינם ידועים למدينة - לא יצא מן הכוח אל הפועל, והמשﬁבים מן הסתם לא נתנו עליו את הדין. עבירת הקשר בה הורשו המשﬁבים היא עבירה עצמאית לחלווטין: נדבר נוסף במסכת המעשים העבריניים שבוצעו על ידי המשﬁבים בדרכם אל היעד הסופי - ביצוע מעשה פלילי העולה כדי פשע חמור באמצעות נשק חם. עונשי המאסר שהושתו על המשﬁבים אמרורים היו לשקי נדבר זה כמעשה פלילי בעל חומרה יתרה, אשר מתימר להוזיל את ערכם של חי אדם או, לפחות, את הערך המיחס בקרובנו, חברת מתוקנת, לשלמות גופו ולביטחונו של אדם. לפיכך, בית המשפט המחויז לא אמרור היה להסתפק בעונשים אשר מוטלים ברגיל בגין החזקה, הובלה ונשייה של נשק חם.

12. אני רואה אפוא מנוס מהתערבות משמעותית בヅר הדין קמא. אשר כל כך, יצא לחבריו להעמיד את עונשי המאסר בפועל של חסarmaה, של תיתן ושל בדראן על 54 חודשים מאסר כ"א, בנייני ימי המעצר. עיר אני לך שבדראן הורשע בשעתו על ידי בית משפט השלים לנורח חיפה בעבירות אלימות

אשר נערכו בשנת 2017 - הרשעה שנלקחה בחשבון על ידי בית המשפט המ徇ז בבאו לגזר את דין של בדראן. ברם, לאחר שמדובר בתיק נוער ובଉירה "מלגה אחרת", ולאחר שחקקו של בדראן במשי העבירה שבהם קא עסקין אינו שונה של חסarmaה ושל תית, לא מצאתי לנכון להחמיר עמו בהשוואה לשותפיו.

13. עוד אצין כי עונשי המאסר שאני מציע להטיל על המשיבים יהיו רוחקים מلامצות עם את מלאה חומרת הדיין, כדרךנו כערכתה הערעור (ראו, מיני רביים: ע"פ 3124/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 לפסק דין ואסמכתאות שם (14.8.2019)).

14. אשר על כן, אם תישמע דעתך, נטיל על כל אחד מהמשיבים מאסר בפועל לתקופה של 54 חודשים בלבד המאסרם שהשיט עליהם בית המשפט המ徇ז. שאר רכיבי גזר הדיין כאמור יוסיפו לעמוד על כנמ.

שופט

השופט י' עמית:

אני מסכימים.

שופט

השופט ד' מינץ:

אני מסכימים.

שופט

הוחלט כאמור בפסק דין של השופט א' שטיין.

ניתן היום, כ"ה באיר התשפ"ד (2.6.2024).

שופט

שופט

שופט